

ORDNINGSREGELVERK

KLIMA- OG SKOGSATSINGEN

Fastsatt av Klima- og miljødepartementet, i kraft fra 1. oktober 2018, med endringer fra 1. januar 2020¹

Ordningsregelverket inneholder bestemmelser som regulerer hovedelementene i tilskuddsordningen, og operasjonaliserer føringene i Stortingets bevilgningsvedtak knyttet til statsbudsjettets kap. 1482, post 73 Klima- og skogsatsingen.

Tilskuddsordningen er søknadsbasert. Søknader behandles og innvilges basert på føringene og kriteriene som fremkommer i dette regelverket. Tilskuddsordningen kunngjøres på KLDs og Norads hjemmesider.

Ingen søkere har krav på tilskudd fra denne ordningen. Dette gjelder selv om samtlige formelle og materielle forutsetninger er oppfylt.

Forvaltningen av ordningen eller deler av den kan delegeres til statlige eller overlates til ikke-statlige tilskuddsforvaltere, jf. Økonomiregelverkets Bestemmelser pkt. 6.2.2.4.

1 Mål og målgruppe for tilskuddsordningen

Regjeringens klima- og skoginitiativ er et bidrag til den internasjonale innsatsen for å redusere utslipp av klimagasser fra avskoging og skogforringelse i utviklingsland (REDD+).

Tiltak som støttes over kap. 1482, post 73 skal bidra til å nå initiativets mål om å medvirke til at redusert og reversert tap av tropisk skog bidrar til et stabilt klima, bevart naturmangfold og bærekraftig utvikling. Under dette hovedmålet er det to delmål: (i) å medvirke til bærekraftig skog- og arealforvaltning i utviklingsland, og (ii) å medvirke til redusert press på tropiske skogareal fra globale markeder.

De årlige budsjettproposisjonene angir prioriteringer og endringer i prioriteringer under tilskuddsordningen. Disse prioriteringene er bestemmende for hvilke tiltak/søknader som får innvilget støtte.

Bærekraftig utvikling og fattigdomsbekjempelse er et overordnet mål for norsk utenriks- og utviklingspolitikk. Klimapolitikken og utviklingspolitikken skal være gjensidig underbyggende. De klimapolitiske målene styrer tilnærming og prioriteringer, samtidig som pengebruken skal fremme god utvikling og godkjennes som bistand i tråd med retningslinjene til utviklingskomiteen (DAC) i OECD.

Tilskuddsordningens endelige målgrupper er folkegrupper i utviklingsland² som er avhengige av tropiske skoger for sitt livsopphold, samt alle befolkningsgrupper i disse

¹ Korrigert 30. januar 2020

² Land godkjent av OECD/DAC som mottakere av offisiell utviklingsbistand (ODA).

landene som vil nyte godt av reduserte klimagassutslipp fra avskoging og skogforringelse. De tropiske skogene og deres karbonlagre er i seg selv er også en målgruppe.

Spesifikke målgrupper skal identifiseres for alle tiltak som finansieres under ordningen.

2 Kriterier for måloppnåelse

Måloppnåelse for ordningen samlet skal vurderes opp mot initiativets mål jf. kapittel 1. Resultater skal beskrives med utgangspunkt i det strategiske rammeverket for Klima- og skoginitiativet, jf. vedlegg 1. Rapportering på resultater fra tiltak under ordningen skal vise om norsk støtte har hatt samfunnseffekt (effekt for hovedmål og delmål).

Tiltak som finansieres skal vise resultater opp mot et eller flere av resultatmålene (outcomes) for ordningen, jf. initiativets strategiske rammeverk:

- Vedtatt og gjennomført politikk for bærekraftig skog- og arealforvaltning i tropiske skogland og delstater
- Styrkede rettigheter og bedre levekår for urfolk og lokalsamfunn i tropiske skogland
- Effektive internasjonale incentivstrukturer for redusert avskoging i tropiske skogland
- Økt transparens i arealforvaltning, arealbruk, verdikjeder og finansiering
- Råvaremarkeder stimulerer til avskogingsfri produksjon i tropiske skogland
- Finansmarkeder stimulerer til avskogingsfri råvareproduksjon i tropiske skogland
- Redusert skogkriminalitet

Indikatorer/kriterier for måloppnåelse for hvert enkelt tiltak som støttes skal tilpasses de tre ulike fasene av REDD+. Mål og indikatorer skal fastsettes i den enkelte tilskuddsavtale. Tydelige mål skal defineres og avtales for hvert enkelt tiltak, med grunnlagsdata og klare indikatorer. Det skal stilles krav til at rapporteringen fra tilskuddsmottaker synliggjør tiltakenes mål og oppnådde resultater.

Tilskuddsmottaker skal, så langt det er mulig, dokumentere effekten tilskuddet har hatt for målgruppen, og sannsynliggjøre samfunnseffekten. Oppnådde resultater for det enkelte tiltak skal rapporteres opp mot mål på høyest mulig nivå i resultatrammeverket/som er satt for tiltaket.

3 Tildelingskriterier

Potensielle tilskuddsmottakere

Potensielle tilskuddsmottakere omfatter ulike juridisk registrerte virksomheter, herunder myndigheter, næringslivsaktører, internasjonale og ikke-statlige organisasjoner, fagmiljø/institusjoner, og andre aktører som kan bidra til å nå klima- og skoginitiativets mål og milepæler. Alle disse gruppene kan søke om tilskudd fra ordningen.

Kun de søkere som har dokumentert at de fyller kriteriene i ordningsregelverket vil få søknaden behandlet. Søknader som ikke fyller kriteriene skal avvises. Alle innkomne søknader skal således vurderes.

Søker må være en juridisk person. Organisasjonsform skal fremgå av søknaden. Det teller positivt om søker kan dokumentere tidligere erfaring med forvaltning av bistandstiltak, evne til resultatoppnåelse og kapasitet og evne til å gjennomføre tiltaket.

Potensielle tilskuddsmottaker skal ha en policy for å bekjempe og motvirke seksuell trakassering og diskriminering og sørge for at denne gjennomføres i praksis. Søker må ha sikringsmekanismer mot korrupsjon og negative effekter på kvinners rettigheter og likestilling, menneskerettigheter og klima og miljø.

Ved tilskudd til fondsstrukturer må det etableres et juridisk rammeverk og en styringsstruktur som sikrer tilfredsstillende forvaltning av midlene og ivaretar krav om at fondet kun kan bruke norske midler på tiltak som er godkjent som offisiell bistand (ODA). Fondet må ha et tilfredsstillende resultatrammeverk, inkludert behovsanalyse og forklaring av programmenes antatte effekt.

Krav til søknaden

Tilskudd innvilges etter søknad. Tilskudd etter bilaterale avtaler om klima- og skogsamarbeid og avtaler om multilateralt samarbeid er unntatt krav om søknad, jf. Økonomiregelverkets Bestemmelser pkt. 6.4.2 c), se punkt 5 nedenfor.

Søknaden må inneholde:

- Søkers navn, adresse, organisasjonsnummer, kontonummer og kontaktperson. Virksomhetens juridiske registrering, dvs. firmaattest, vedtekter og årsregnskap for de 3 siste årene må vedlegges søknaden.
- Søknadsbeløp og budsjett: Budsjettet skal vise kostnaden for de aktiviteter det søkes om tilskudd til. Overheadkostnader begrenses vanligvis til 5 pst. av budsjettet, maksimalt 7 pst., jf. UDs rundskriv R10 om indirekte kostnader. For FN-organisasjoner som Norge har bilaterale/multilaterale avtaler med gjelder bestemmelsene om indirekte kostnader som er nedfelt i avtalen. Budsjettet skal vise totalkostnaden for prosjektet, og hvilken andel det søkes om tilskudd til, samt en oversikt over eventuelle andre finansieringskilder.
- Beskrivelse av virksomhetens regnskap og økonomisystem, herunder hvordan prosjektrengskapet skal utarbeides og rapporteres på.
- Beskrivelse av hvordan tiltaket/tiltakene bidrar til å løse de hovedutfordringene som er identifisert.
- Resultatrammeverket for tiltaket viser ønsket og planlagt resultatoppnåelse på samfunnsnivå (samfunnseffekt). Søknaden må beskrive effekten for tiltakets målgruppe, og må inneholde klare indikatorer med grunnlagsdata (baseline). Rammeverket skal vise sammenhengen mellom resultatene for prosjektet og klima- og skoginitiativets overordnede mål eller milepæler. For søknader om avgrensede og konkrete aktiviteter med kort varighet kreves ikke resultatrammeverk.
- Informasjon om tiltakets risikostyring, med identifikasjon, analyse og håndtering av risiko.
- Implementeringsplan som er knyttet opp mot resultatrammeverket

Det er fire tverrgående hensyn i norsk utviklingspolitikk:

- Menneskerettigheter, særlig knyttet til medbestemmelse, ansvarlighet og ikke-diskriminering
- Kvinneres rettigheter og likestilling
- Klima og miljø
- Anti-korrupsjon

Søknaden skal identifisere risikofaktorer som kan virke negativt på de tverrgående hensynene. Tilskuddsmottaker skal analysere og håndtere disse gjennom hele tiltakssyklusen. Risikovurderingen skal tilpasses tiltakets vesentlighet, omfang og varighet.

Vurderingskriterier for tiltaket

Tiltakets formål må være i samsvar med målsettingen for ordningen, jf. kap. 1.

Det kan gis tilskudd til:

REDD+ fase 1: Tilskudd til planleggings- og kartleggingsarbeid samt kompetanse- og institusjonsbygging som:

- utforming av nasjonale strategier
- kartlegging av kapasitetsbehov
- kompetansebygging
- utarbeidelse av analyser av drivkrefter for avskoging
- kartlegging av skogressurser
- etablering av referansebaner for avskoging (baselines)
- identifisering og utforming av planverktøy for måling/rapportering/verifisering (MRV)
- identifisering og utprøving av tiltak mot avskoging
- gjennomføring av konsultasjoner

REDD+ fase 2: Tilskudd til kapasitets- og kompetansebygging, gjennomføring av planer og tiltak foreslått i fase 1:

- investeringer i nasjonale tiltak mot drivkreftene bak avskogingen
- gjennomføring av politiske, regulatoriske og administrative reformer
- i økende grad betaling for resultater (etter oppnåelse av etablerte milepæler som defineres i avtalen) gjennom etablerte finansieringsmekanismer.

REDD+ fase 3: Forutsatt at tilstrekkelig nasjonal kapasitet er etablert kan tilskudd gis til:

- betaling for resultater basert på verifisert reduksjon i klimagassutslipp fra avskoging og degradering av skog. Midler som er utbetalt/opptjent for verifiserte resultater kan benyttes til tiltak som fremmer lavutslippsbasert utvikling i henhold til avtalte prosedyrer.
- fondsoppbygging (multilaterale satsinger) for framtidige utbetalinger for verifiserte utslippsreduksjoner.

Fasene kan gå noe om hverandre i tid i forskjellige land. Tiltak kan omfatte flere faser og det kan være glidende overgang mellom fasene ettersom tiltakene utvikler seg.

Tiltak som ikke er knyttet til en bestemt fase:

- tiltak som fremmer samarbeid med privat sektor og som styrker insentivene for privat sektor til å investere i bærekraftig og avskogingsfri produksjon av råvarer. Gitt føringer og vedtak i årlige stortingsproposisjoner, kan det gis tilskudd til risikoreduksjon for investeringer i avskogingsfri og bærekraftig råvareproduksjon i tråd med øvrige kriterier for ordningen.
- tiltak som styrker transparens og deltakelse, tiltak som mobiliserer sivile samfunnsaktører eller som motvirker skogkriminalitet.
- globale initiativer og innsats for REDD+ som bidrar til å øke ambisjonsnivået for det internasjonale klimasamarbeidet under UNFCCC
- tiltak som bidrar til å utvikle og spre kunnskap som bidrar til å nå klima -og skoginitiativet sine mål. Tiltakene kan rettes mot endringsaktører og premissleverandører globalt eller nasjonalt, mot markedsaktører og mot befolkning i skogland, giverland eller globalt. Opplæring og kunnskapsproduksjon kan inngå som en del av prosjektet.

Tiltak som støttes kan være globale, regionale, nasjonale eller sub-nasjonale.

Tilskudd under ordningen skal oppfylle kravene under OECD/DAC-direktivenes kriterier for ODA-støtte. Tilskudd som støttes under denne ordningen skal være i tråd med prinsippene og forpliktelsene nedfelt i Pariserklæringen (Paris Declaration on Aid Effectiveness), Accra-handlingsplanen (Accra Agenda for Action) og The Busan Partnership for Effective Development Cooperation³.

Tiltak som støttes under denne ordningen må være i overensstemmelse med EØS-avtalens regler om statsstøtte, jf. lov om offentlig støtte.

Det kan unntaksvis foretas utbetaling til fond for fremtidige verifiserte utslippsreduksjoner fra skog, når Norge medvirker til å bygge opp fond med dette som eksplisitt formål⁴. Fondsoppbygging skal vurderes separat for hvert enkelt tilfelle, og bare når det foreligger nødvendig romertallsvedtak. Unntaksvis, og etter nærmere avtale, kan en avgrenset andel fra et multilateralt fond utbetales før verifiserte utslippsreduksjoner er oppnådd, bl.a. i fond under Verdensbanken.

For øremerkede tilskudd til utviklingsrettede aktiviteter i regi av FN, kan opptil 1 pst. av bidraget brukes til å finansiere FNs stedlige koordinatorsystem (jf. FN-res. 72/279 av 31.05.18).

Tiltak som er basert på en eksisterende eller planlagt prosess for reduserte utslipp fra avskoging og skogforringelse som er godt forankret på myndighetsnivå i det aktuelle land prioriteres. Slik forankring og tilsvarende ønske om samarbeid med Norge skal

³ <http://www.oecd.org/dac/effectiveness/parisdeclarationandaccraagendaforaction.htm> og <http://www.oecd.org/development/effectiveness/busanpartnership.htm>

⁴ Unntaket forutsetter at Norges rolle er ikke av en slik art at vi alene kan bestemme utbetalingspraksis. Norge skal i forhandlinger først ha forsøkt å få gjennomslag for at midlene blir utbetalte til fondet etter at utslippsreduksjonene er oppnådd.

dokumenteres. Videre prioriteres tiltak i regi av sivile samfunnsaktører eller andre endringsaktører, og som vurderes å effektivt bidra til initiativets måloppnåelse.

Geografiske og tematiske prioriteringer skisseres i Klima- og miljødepartementets årlige Prop. 1 S. I tillegg er politiske styringsdokumenter, som for eksempel meldinger til Stortinget, førende for arbeidet.

Søknader som vurderes å mest effektivt bidra til å nå målene som er satt for ordningen vil prioriteres fremfor andre søknader. Dette vil kunne være avslagsgrunn. Aktiviteter som ikke har effekter eller gir resultater ut over prosjektnivå støttes ikke. Det kan ikke gis tilskudd til ren fortjeneste.

Størrelsen på tilskuddet

For tiltak i REDD+ fase 1 og 2, samt tiltak som ikke knyttes til en bestemt REDD+-fase, fastsettes tilskuddet størrelse etter en vurdering av søknadens budsjett. For tiltak i REDD+ fase 3 fastsettes tilskuddet etter leverte resultater i henhold til tilskuddsavtalen eller etter multilateralt avtalt fondsoppbygging for fremtidige resultater.

4 Oppfølging og kontroll

Innvilgelse av tilskudd og avtaleinngåelse

Dersom tilskudd innvilges inngås en tilskuddsavtale.

Avslag på tilskudd

Søknader som ikke oppfyller formalkravene i regelverket avvises. Søknader som ikke oppfyller kravene for tilskuddet, eller som ikke prioriteres etter sammenlikning med andre søknader, avslås. Avslag på søknad om tilskudd gis i eget brev med begrunnelse for avslaget. Avslag kan påklages. Klagen behandles etter forvaltningsloven.

Utbetalinger

Utbetaling til tilskuddsmottaker finner sted når det er behov for å dekke faktiske utgifter over en periode på normalt seks måneder eller mindre, og vilkårene ellers i avtalen er oppfylt. Tilskuddsmottaker må sende en utbetalingsanmodning som inneholder dokumentert behov for midlene i tråd med godkjent budsjett for tilskuddet, samt oppdaterte kontoopplysninger.

Prop. 1 S for Klima- og miljødepartementet inneholder evt. unntak fra kravet om å utbetale etter behov innenfor en periode på maksimum 6 måneder⁵.

Betaling for verifiserte utslippsreduksjoner skjer etterskuddsvis. Utbetalingen skjer til fond, der fondsforvalter er tilskuddsmottaker. Utbetaling forutsetter levert dokumentasjon på reduserte utslipp eller økte klimagassopptak i skog, basert på robuste systemer for å måle og verifisere resultater.

⁵ Fastsatt i Stortingsvedtak av 8. november 1984 om at utbetalinger av gitte tildelinger bare kan skje ved behov.

Oppfølging

Oppfølging og kontroll av tilskudd som tildeles skal omfatte:

- Framdriftsrapporter etter avtalte intervaller. Framdriftsrapporten skal vise til resultater i henhold til resultatrammeverket. Rapporten skal også inneholde en gjennomgang av risiko i prosjektet (inkludert tvergående hensyn), både de som er definert i søknaden, og evt. om risikobildet har endret seg. Tilskuddsmottaker skal rapportere på en måte som gjør det mulig å vurdere tiltakets effekt på målgruppen og resultater for tilskuddets mål i henhold til klima- og skoginitiativets strategiske rammeverk.
- Økonomirapportering opp mot godkjent budsjett for prosjektet.
- Sluttrapport for prosjektet etter avtalt tidsfrist.
- Revisorgodkjent regnskap for prosjektet i tråd med kravene i tilskuddsavtalen. Tilskuddsavtalen skal inneholde spesifikke krav til regnskapsrapporter, samt krav til bruk av internasjonale revisjonsstandarder.

Klima- og miljødepartementet kan gjennomføre kontroll med at tildelingene er benyttet etter forutsetningene (Bevilgningsreglementet § 10). Departementet, eller den departementet delegerer fullmakt til, kan komme på befaring og utføre tilsyn både før søknad avgjøres og etter at tilskudd innvilges. Under et tilsyn skal departementet gis fullt innsyn til å gjennomføre revisjoner og kontroller etter anerkjente revisjonsstandarder. Tilskuddsmottaker må sikre at innsynet også kan gjelde overfor aktuelle samarbeidspartnere og underleverandører på prosjektet.

Valg av oppfølgings- og kontrolltiltak fastsettes i den enkelte tilskuddsavtale.

For tilskudd til FN-organisasjoner skal den enkelte organisasjons regelverk legges til grunn for oppfølgings- og kontrolltiltak. Dersom et tilskudd skal forvaltes i felles fond med flere bidragsyttere skal Norge søke å etablere felles forvaltningskrav som sørger for effektiv forvaltning.

Tildelte tilskuddsmidler skal brukes som avtalt. Det er nulltoleranse for økonomiske misligheter som korrupsjon, bedrageri, tyveri, underslag, bruk av midler i strid med avtale og tilfeller der avtalepartner ikke kan/vil redegjøre for bruk av midler på en akseptabel måte. Nulltoleransen gjelder for alle personer, organisasjoner og regjeringer som er tildelt midler. Avtalepartner skal forebygge og avdekke økonomiske misligheter. Alle varsler og mistanker om uregelmessigheter og økonomiske misligheter skal rapporteres gjennom departementets varslingskanal, se <https://www.regjeringen.no/no/dep/kld/varsling/id2585167/>

5 Unntak fra krav om kunngjøring og søknad

For tilskudd som gis til tiltak som er en oppfølging av avtale med andre land om samarbeidstiltak eller etter avtale med internasjonale frivillige organisasjoner er det ikke krav om å kunngjøre tilskuddet eller levere søknad (punkt 3 over). For støtte til slike tiltak utarbeides det en tilskuddsavtale i fellesskap mellom partene. Ut over dette gjelder punktene 1-5 for vurdering av utbetaling av tilskudd og oppfølging og kontroll av tilskuddsmidlene.

6 Evaluering av tilskuddsordningen

For å få informasjon om at tilskuddsordninger er effektive med hensyn til ressursbruk, organisering og fastsatte mål, gjennomføres det evalueringer.

Norad har et løpende oppdrag i de årlige tildelingsbrevene fra KLD om å evaluere ordningen. KLD følger opp og rapporterer på evalueringene i henhold til evalueringsinstruksen.

I tillegg kan andre evalueringer initieres ved behov. Alle gjennomganger og evalueringer som er utført under ordningen skal registreres på [Evalueringportalen.no](https://evaluering.no).

Vedlegg 1 Klima- og skoginitiativets strategiske rammeverk

